

**UCHWAŁA NR XLVII/1043/2014
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia 6 listopada 2014 r.

w sprawie “Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2015”

tekst ujednolicony ze zmianami wynikającymi z uchwały nr IX/209/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. Zm.) art 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwice
Uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjąć “Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2015” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.

Załącznik do Uchwały nr XLVII/1043/2014
Rady Miasta Gliwice
z dnia listopada 2014 r.

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA GLIWICE NA ROK 2015**

Gliwice, listopad 2014 r.

1. Wprowadzenie

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2015 jest kontynuacją programów realizowanych na terenie miasta Gliwice w latach poprzednich. Realizacja Programu wynika z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.). Zgodnie z tym artykułem „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.”

Podstawą Programu jest również:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 225 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 roku o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 94 poz. 651 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).

Założenia Programu są zgodne z:

- Strategią UE w zakresie wspierania państw członkowskich w ograniczaniu szkodliwych skutków spożywania alkoholu;
- Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015;
- Programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim na lata 2011-2015;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2006 – 2015;
- Strategią Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju miasta Gliwice do roku 2022;

Przy opracowaniu „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2015”, uwzględnione zostały *Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w Programie w 2015 roku są dostosowane do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

2. Przesłanki realizacji Programu

Uzależnienie od alkoholu jest jednym z najczęściej występujących problemów społecznych, a jednocześnie dotyczy całości społeczeństwa. Jest źródłem negatywnych zjawisk, które w różnym stopniu dotyczą każdego człowieka.

Profilaktyka i leczenie problemów alkoholowych powinny się opierać na ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i grupami zajmującymi się rehabilitacją i reintegracją osób uzależnionych. Skuteczność będzie tym wyższa im więcej osób uzależnionych i ich rodzin będzie brało czynny udział w tym procesie.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zakłada, że zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi powinny być wykonywane poprzez odpowiednie ukształtowanie polityki społecznej, a w szczególności poprzez:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego.

„Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2015” jest spójny z wykonaną w roku 2013 „Diagnozą problemów uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie dla miasta Gliwice” i przyjmuje następujące założenia, dzięki którym cele i przedsięwzięcia będą realizowane efektywnie:

- działania podejmowane w ramach Programu powinny być dostosowane do specyfiki środowiska lokalnego, a ich charakter powinien być wielokierunkowy, aby mogły dotrzeć do jak największej grupy osób;
- profilaktyka powinna być długoterminowym i interdyscyplinarnym procesem promocji zdrowia i zapobiegania problemom alkoholowym;
- skuteczna profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych będą możliwe dzięki stałej i ścisłej współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami, które działają w ich obszarze.

Sprawozdanie z realizacji Programu będzie umieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. Beneficjenci Programu

Program jest skierowany do wszystkich mieszkańców Gliwic, którzy spotykają się ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i jego konsekwencjami.

W szczególności beneficjentami są:

- dzieci, młodzież i osoby dorosłe z grup ryzyka;
- osoby uzależnione od alkoholu;
- rodziny, w których występuje problem alkoholowy;
- osoby współuzależnione;
- wybrane grupy społeczne i zawodowe;
- pracownicy podmiotów działających na terenie miasta Gliwice, zajmujący się zawodowo przeciwdziałaniem alkoholizmowi i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (np. kuratorzy sądowi, policjanci, pracownicy socjalni, terapeuci).

4. Realizatorzy Programu

- Urząd Miejski w Gliwicach, w szczególności: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji i Wydział Przedsiębiorstw Gospodarczych i Usług Komunalnych;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- jednostki organizacyjne Miasta, w szczególności Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zarząd Usług Komunalnych - Izba Wyrzeźwień; szkoły i placówki oświatowe;
- Komenda Miejska Policji;
- Straż Miejska;
- Sąd Rejonowy;
- Prokuratura Rejonowa;
- podmioty lecznicze;
- parafie;
- lokalne media;
- organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców Gliwic;
- inne podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5. Źródła finansowania

„Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2015” będzie realizowany w oparciu o środki własne Miasta Gliwice uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.

Plan wydatków związanych z realizacją Programu w 2015 roku zostanie określony w uchwale budżetowej na 2015 rok.

6. Cel strategiczny, cele operacyjne i przedsięwzięcia programu

CEL STRATEGICZNY

Ograniczanie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych

CEL OPERACYJNY 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Przedsięwzięcia:

1. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
2. Prowadzenie programów i rozmów, które motywują osoby uzależnione do abstynencji i pomagają ją utrzymać;

Mierniki:

- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych i rehabilitacyjnych;
- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących osoby uzależnione do abstynencji

CEL OPERACYJNY 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Przedsięwzięcia:

1. Prowadzenie rozmów motywujących z osobami współuzależnionymi;
2. Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;
3. Wspieranie działań i programów związanych z pomocą psychospołeczną dla rodzin osób uzależnionych;
4. Wspieranie systemu działania i skutecznego reagowania wobec dzieci i młodzieży żyjących w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.

Mierniki:

- liczba osób korzystających z punktu informacyjno-konsultacyjnego;
- liczba zrealizowanych programów związanych z pomocą psychospołeczną.

CEL OPERACYJNY 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Przedsięwzięcia:

1. Realizacja programów profilaktycznych;
2. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży;
3. Finansowanie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
4. Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
5. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;
6. Organizacja szkoleń dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
7. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień;
8. Propagowanie wiedzy na temat alkoholowego zespołu płodowego FAS;
9. Organizacja akcji społecznych, konkursów promujących zdrowy styl życia bez uzależnień, utrwalanie postaw abstynenckich wśród mieszkańców Gliwic;
10. Organizowanie szkoleń i konferencji dla różnych grup zawodowych i społecznych;
11. Realizacja Programu Aktywnego Przeciwdziałania Alkoholizmowi poprzez:
  - a. tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb związanych z kulturą fizyczną, w szczególności utrzymanie i zwiększenie liczby obiektów sportowych i terenów rekreacyjnych;
  - b. tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży;
  - c. finansowanie i dofinansowanie modernizacji i remontów obiektów sportowych oraz ich wyposażenia.

Mierniki:

- liczba odbiorców programów profilaktycznych;
- liczba uczniów uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach profilaktycznych, w tym w zajęciach sportowych;
- liczba godzin zajęć sportowych dofinansowanych z programu;
- liczba zawartych umów na organizację kolonii letnich z programem profilaktycznym/ liczba uczestników tych kolonii;
- liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- liczba i rodzaj zrealizowanych projektów na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;
- liczba szkoleń dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
- liczba rozpropagowanych materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień;
- liczba zorganizowanych akcji profilaktycznych;
- liczba i rodzaj szkoleń i konferencji dla różnych grup zawodowych;
- liczba osób biorących udział w szkoleniach i konferencjach;
- liczba nowo utworzonych/ zmodernizowanych obiektów sportowych, świetlic, obiektów i terenów rekreacyjnych oraz innych miejsc dla spędzania czasu wolnego.

CEL OPERACYJNY 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Przedsięwzięcia:

1. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
2. Upowszechnianie informacji na temat placówek, instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Mierniki:

- liczba i rodzaj działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- liczba opracowanych i wydanych materiałów o placówkach, instytucjach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin.

CEL OPERACYJNY 5

¹⁾ (skreślony)

CEL OPERACYJNY 6

²⁾ (skreślony)

7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Prezydenta Miasta Gliwice.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności inicjuje działania w zakresie określonym w celach ww. Programu oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie wypłacane na podstawie listy obecności z posiedzenia Komisji,
- wysokość wynagrodzenia wynosi 10% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. nr 200 poz. 1679 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym roku.

Członkowie Komisji raz w roku uczestniczą w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

8. Oczekiwane efekty realizacji Programu

- Zwiększenie dostępności programów i projektów realizowanych przez podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

---

¹⁾ Przez § 2. uchwały nr IX/209/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie uchylenia uchwały nr XLVI/1014/2014 Rady Miasta Gliwice z dnia 25 września 2014 r. oraz zmiany uchwały nr XLVII/1043/2014 Rady Miasta Gliwice z dnia 6 listopada 2014 r., która weszła w życie z dniem podjęcia.

²⁾ j.w.

- Poszerzenie współpracy wszystkich partnerów działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Minimalizacja zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji.

9. Postanowienia końcowe

Nadzór i bezpośrednią kontrolę nad realizacją i wykonaniem Programu sprawuje Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach.